

Peter Paul Rubens (28 czerwca 1577 w Siegen w Westfalii - 30 maja 1640 w Antwerpii)

*Ten flamandzki malarz z Westfalii
znany z aktów bez wiotkiej talii,
kształty rubensowskie
oznaczało - boskie,
nikt nie toczył z wagą batalii.*

(ebs)

Peter Paul Rubens - malarz flamandzki, jeden z najwybitniejszych artystów epoki baroku. Twórczość malarska artysty obejmuje 2000 obrazów. W swojej twórczości skupił takie cechy epoki jak: wybujałość, żywiołowość, dynamikę, niepokój i zmysłowość. Dzięki niezwyklej indywidualności narzucił swój styl całemu malarstwu flamandzkiemu na kilkadziesiąt lat.

Urodził się 28 czerwca 1577 w Siegen w Westfalii jako szóste z siedmiorga dzieci prawnika Jana Rubensa. Ojciec zmarł, gdy Paul miał 10 lat. Rodzina Rubensów przeniosła się do Antwerpii. W wieku 13 lat został paziem hrabiny Lalaing.

Gruntownie wykształcony w Antwerpii w pracowniach: Adama van Noorta, Tobiasa Verhaechta malarza krajobrazów i Otto van Veena w latach 1596-1600. W 1598 uzyskał tytuł mistrzowski antwerpskiej gildii św. Łukasza i wyruszył do Italii, gdzie w 1600 rozpoczął służbę na dworze książąt Gonzagów w Mantui. W latach 1601-1602 przebywał w Rzymie, od 1603 z polecenia księcia Mantui w Hiszpanii, później w latach 1604-1605 w służbie księcia V. Gonzagi w Mantui i Wenecji. Od 1606 mieszkał w Genui, później w Rzymie do 1608.

Po powrocie do Antwerpii objął w 1608 w Antwerpii funkcję malarza nadwornego arcyksięcia Alberta i infantki Izabeli. Stopniowo zyskiwał sławę międzynarodową - odbył podróże dyplomatyczne na dwory Holandii, Anglii i Hiszpanii, a jego klientami zostali: Maria Medycejska, Ludwik XIII, Karol I Stuart. Przebywając na dworze francuskim wykonał dla króla Ludwika XIII 12 arrasów oraz 25 olbrzymich malowideł do zamku matki króla Marii Medycejskiej. W Anglii otrzymał tytuł szlachecki. Jednocześnie pracował nad wielkimi płótnami dla kościołów Antwerpii, Aalst, Malines i Madrytu.

Od mniej więcej 1615 roku otrzymywał Rubens tyle zamówień, że dużą część pracy pozostawiał uczniom, z których najzdolniejszy, Antoon van Dyck, miał do blisko 1620 roku duży udział w dziełach mistrza. Własnoręczne dzieła Rubensa tego okresu (1615-1620) wykazują pełnię rozwoju jego stylu i wspaniałe koloryt: "Sąd ostateczny" (Monachium), "Pochód dzieci", "Porwanie córek Leukipposa", "Bitwa Amazonek" (Monachium), "Polowanie na lwy" (Monachium), "Polowanie na wilki" (Nowy Jork), "Polowanie na dziki" (Drezno), dalej portrety i krajobrazy.

W latach (1620-1630) odbył Rubens kilka podróży w celach dyplomatycznych i artystycznych do Paryża, Madrytu i Londynu. Najwspanialszym dziełem tego okresu jest cykl dużych obrazów, przedstawiających dzieje Marii Medycejskiej, przeznaczony do pałacu Luksemburskiego (1622-1625, obecnie w Luwrze), przy którego wykonaniu pomagali mu uczniowie.

W czasie swych wizyt w Hiszpanii oglądał bogate kolekcje malarstwa zgromadzone w Alkazarze w Madrycie, w Escorialu i innych siedzibach królewskich, oprowadzany przez Diego Velázquez. Wykonał wówczas wiele kopii znanych dzieł ze zbiorów hiszpańskich, głównie obrazów Tycjana. W Anglii w sali reprezentacyjnej w pałacu Whitehall ozdobił sklepienie 9 scenami z dziejami Jakuba I. Dzieła religijne tego okresu, "Pokłon trzech króli" (Antwerpia), "Wychowanie NMP." (Antwerpia) malowane są z wielkim temperamentem.

<https://www.youtube.com/watch?v=gwEmjUOkG5U>

Najważniejsze wśród portretów: Izabela Brant (Petersburg i Florencja) i portret obu synów Rubensa. Druga żona Rubensa (od roku 1630), młoda Helena Fourment (portrety w Monachium, Petersburgu, Wiedniu i in.), była natchnieniem starzejącego się artysty w oddaniu piękna kobiecego w scenach religijnych, mitologicznych i miłosnych.

Sztuka Rubensa jest w malarstwie XVII w. szczytem stylu barokowego. Bujność kształtów, ruch ciał, przepych barw, w połączeniu z dramatyczną siłą i patosem jego dzieł odpowiadały więcej ideałowi piękna XVII w., niż bardziej uduchowiona, w swym skupieniu unikająca reprezentacyjnego efektu, sztuka Rembrandta. W ostatnich latach swego życia zaczął malować nastrojowe pejzaże oraz sceny rodzajowe z życia ludu, głównie kiermasze i zabawy.

Sir Peter Paul Rubens zmarł 30 maja 1640 w Antwerpii. Przyczyną jego śmierci było zakażenie prawej ręki.

Galeria dzieł Rubensa.

Galeria dzieł Rubensa II.